

בש"פ 6074/16 - שלום דומראני,שלמה באסה,רועי בונקר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6074/16

כבוד השופט ח' מלצר
1. שלום דומראני
2. שלמה באסה
3. רועי בונקר

לפני:
העוררים:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי באר שבע (כב'
הנשיא י' אלון) מתאריך 27.07.2016 ב-מ"ת
62899-10-15

תאריך הישיבה: י"א באב התשע"ו (15.8.2016)

בשם העורר 1: עו"ד דוד יפתח; עו"ד רויטל בן שבת-כץ; עו"ד ימימה
אברמוביץ; עו"ד רועי אטיאס

בשם העורר 2: עו"ד יוגב נרקיס; עו"ד משה יוחאי; עו"ד הרצל סמילה

בשם העורר 3: עו"ד רועי אטיאס

בשם המשיבה: עו"ד איתמר גלבפיש; עו"ד יריב צרי; עו"ד צחי יונגר; עו"ד
אסף בר-יוסף

החלטה

עמוד 1

1. לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' הנשיא - י' אלון) ב-מ"ת 62899-10-15 מתאריך 27.07.2016, בגדרה הוחלט כי העוררים ישהו במעצר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים המתנהלים נגדם.

להלן אביא את עיקרי הנתונים הצריכים לעניין.

כתב אישום

2. נגד העוררים ונאשם נוסף בשם אבי וטורי (להלן: אבי) הוגש בתאריך 29.10.2015 כתב אישום, אשר תוקן בתאריך 17.11.2015, ובהמשך תוקן פעם נוספת בתאריך 01.06.2016 (להלן: כתב האישום).

3. על פי הנתען בחלק הכללי לכתב האישום, במועד שאינו ידוע למאשימה, עובר לחודש אוקטובר 2014 - התגלע סכסוך בין דויד קריחלי, המכונה "דטו", לבין יוסי אדרי (להלן בהתאמה: דטו ו-אדרי). על פי הנתען, במסגרת הסכסוך הנ"ל אדרי נידבר עם אנשים נוספים (להלן: הקבוצה האשדודית) - וביניהם עד המדינה בתיק (להלן: עד המדינה) - לפגוע באנשים הקשורים לדטו ואשר משתייכים לקבוצה המכונה "הקבוצה הגרוזינית". בשים לב לקיומם של אינטרסים ויריבויות משותפות - אנשי הקבוצה האשדודית יצרו "קואליציה" עם אנשיו של עמוס לביא ועם קבוצתו של העורר 1, המכונה "הקבוצה האשקלונית" - נגד דטו, הקבוצה הגרוזינית ואנשיו של בני שלמה, אשר היה לו, לפי הנתען, סכסוך עם העורר 1 ואנשיו.

בהמשך לאמור לעיל וליצירת "הקואליציה" הנ"ל, בחלק הכללי לכתב האישום, נטען כי בחודשים אוקטובר-דצמבר 2014, ויוני-אוקטובר 2015 אירעו מספר אירועים פליליים, כדלקמן:

(א) בתאריך 20.10.2014 רכבו של מנשה מאור ז"ל (להלן: מאור) אשר השתייך לקבוצה הגרוזינית - הוצת;

(ב) בתאריך 4.11.2014 התרחש פיצוץ ברכב בו שהו מאור, דודי בוטרשווילי ויוסי קריחלי (להלן: יוסי) - אחיו של דטו - וכתוצאה מהפיצוץ נגרם מותו של מאור;

(ג) בתאריך 19.11.2014 בעיר אשדוד, נתפס על-ידי משטרת ישראל אקדח, אשר נועד לשמש לפגיעה ביריבי "הקואליציה";

(ד) בתאריך 15.12.2014, מטען חבלה, אשר נועד אף הוא לשמש נגד יריבי "הקואליציה", נתפס בעיר אשקלון;

(ה) ובתאריך 19.09.2015 שלום שלמה, אחיו של בני שלמה -נורה ונפטר.

על פי המתואר בכתב האישום, בתאריך 14.07.2015, פנה עד המדינה למשטרת ישראל, ובעקבות פנייתו החלה המשטרה להפעיל אותו בתור סוכן, וסיכלה באמצעותו מספר אירועים פליליים, אשר נועדו להתרחש במסגרת המאבקים והסכסוכים שתוארו לעיל.

4. על פי עובדות האישום הראשון לכתב האישום - המתייחס לעוררים 2-1 ולאבי בלבד - בתאריך 05.06.2015 בחוף הים שבאשדוד, אירעה תגרה, אשר במסגרתה הותקף סטיב אקריש (להלן: סטיב). סטיב ואחיינו שלומי עקריש (להלן: שלומי) סברו כי מי שאחראי לתקיפה הוא אדם דפס (להלן: דפס), אשר נמנה על הקבוצה הגרוזינית, ובעקבות זאת, לפי הנטען, גמלה בליבם ההחלטה להביא למותו, והשניים קשרו קשר לעשות כן. על פי הנטען בכתב האישום, השניים פנו אל עד המדינה, בסמוך לתאריך 10.06.2015, וצירפו אותו אל הקשר לצורך רציחתו של דפס. לשם קידום התכנית, עד המדינה הפנה את השניים לעוררים 2-1, כדי שאלו יארגנו עבורם כסף ואמצעים למטרת רציחתו של דפס. לפי הנטען, סטיב ושלומי פנו אל העוררים, כפי שהונחו, ובעקבות פנייתם צורף אל הקשר דני אלקבץ (להלן: דני), הנמנה על אנשיו של העורר 1. העוררים העבירו אל שלומי סכום של 15,000 ש"ח, באמצעותו שכר דירה באשדוד (להלן: דירת המסתור). בנוסף על פי הנטען, עורר 1 העביר לרשותו של סטיב רכב מסוג "מאזדה" ואקדח (להלן: בהתאמה: המאזדה ו-אקדח 1) - אותו העבירו סטיב ושלומי לידיו של עד המדינה. על פי הנטען בכתב האישום, מאחר שאקדח 1 לא היה תקין לחלוטין, עד המדינה ביקש משלומי כי יפעל להשיג אקדח חלופי. בעקבות האמור, העורר 1 הפנה את דני לאדם בשם בינו פינטו (להלן: פינטו), במטרה שהאחרון ימכור לדני אקדח גנוב, מחסנית וכדורים. כן נטען, כי סטיב ודני נפגשו עם פינטו בקרית מלאכי, וקיבלו ממנו אקדח מסוג גלוק שמספרו הסידורי מחוק (להלן: אקדח 2) ובהמשך גם תחמושת, והעבירו אותם באמצעות שלומי לידי עד המדינה.

5. לפי הנטען בכתב האישום, בתחילת חודש יולי 2015, עד המדינה, שלומי, סטיב ודני (להלן: הקושרים) החלו לבצע הכנות לשם ביצוע הרצח. בהמשך, בין התאריכים 10.07.2015-04.07.2015, סטיב ודני היו ממוקמים בשעות הערב והלילה בעמדת תצפית על ביתו של דפס, בעוד עד המדינה ושלומי המתינו ברכב, כאשר ברשותם אקדח 2. בתאריך 10.07.2015, נתגלע סכסוך בין דני לשאר הקושרים על רקע תפקודו בצוות, ובעקבות זאת הוחלט להוציא מהקשר, ולבצע את התוכנית בלעדיו. לפי הנטען בכתב האישום, בעקבות האמור, דני פנה אל עורר 1, וזה הורה לו להפסיק את פעילותו במסגרת הקשר עד לקבלת אישור ממנו. שאר הקושרים המשיכו לנסות ולפגוע בדפס עד לתאריך 14.07.2015, אך לא עלה בידם לאתרו. עקב כך, שלומי פנה אל עד המדינה והציע לו כי חלף תכניתם לפגוע בדפס, ינסו לגרום למותו של יוסי. לפי הנטען בכתב האישום, הוסכם, כי סטיב יארוץ ליוסי בקרבת פיצוציה אותה הוא נוהג לפקוד (להלן: הפיצוציה), בעוד עד המדינה ושלומי ימתינו בדירת המסתור כאשר ברשותם אופנוע ואקדח 2. בשלב זה, עד המדינה פנה למשטרת ישראל, וזו פעלה לסכל את התכנית בכך שעצרה את יוסי, ובהמשך בתאריך 19.07.2015 עצרה גם את שלומי למשך שבוע ימים. בתאריך 27.07.2015 - תפסה המשטרה את אקדח 2 בסמוך לדירת המסתור.

6. בו ביום, כך נטען, נפגשו העוררים 2-1, דני ואבי בעיר אשקלון, ובהמשך אבי תיאם פגישה בביתו של העורר 1 ליום 2.8.2015 - בה נכחו העוררים 2-1, אבי, שלומי, סטיב ודני (להלן: הפגישה). על פי הנטען, במהלך הפגישה העורר 1 תהה כיצד אקדח 2 נתפס, והורה לעורר 2 לדאוג כי סטיב יקבל שני אקדחים נוספים למטרת רציחתו של יוסי. בכתב האישום גם נטען, כי בסיום הפגישה, עורר 1 מסר באמצעות עורר 2 לסטיב, שלומי ודני סכום של 5,000 ש"ח, וזאת כדי לפתור את הסכסוך ביניהם וכדי לתגמלם על הניסיונות אותם ביצעו.

בגין המעשים המפורטים לעיל, יוחסו לעוררים 2-1 בלבד, במסגרת האישום הראשון לכתב האישום העבירות הבאות: ניסיון לרצח (שתי עבירות לפי סעיף 305 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן חוק העונשין)); קשירת קשר לביצוע פשע (מספר עבירות לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין); מתן אמצעים לביצוע פשע (עבירה לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין) ועבירות בנשק (שתי עבירות לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין).

7. על פי עובדות האישום השני, במהלך הפגישה העורר 1 אמר לעורר 2 כי הם צפויים לקבל חמישה אקדחים

והורה לו, כאמור, להעביר שניים מהם לידי סטיב ושלומי. בתאריך 05.08.2015, העוררים 1-2 נפגשו עם העורר 3 בעיר ראשון לציון, ושוחחו עמו בנוגע לאספקת האקדחים, ובהמשך אותו יום, העורר 2 נפגש עם שלומי בעיר אשקלון, ותיאם את אופן העברת שני האקדחים שיועמדו לרציחתו של יוסי. בעקבות זאת, כך נטען, התקיימו מספר שיחות ותכתובת במסרונים בין שלומי והעוררים 2-3, כדי לתאם מפגש בו יועברו האקדחים אל שלומי. לאחר מספר ניסיונות תיאום בין הצדדים, אשר עירבו גם אדם בשם משה חכימאיאן, בתאריך 11.8.2015 בשעות הלילה, לפי הנטען, התקיים מפגש בין העורר 3 לבין שלומי בעיר נתניה, אשר במהלכו העורר 3 מסר לשלומי שקית לבנה, ובה אקדח גנוב מסוג יריחו (להלן: אקדח 3). עוד נטען, כי בהמשך אותו לילה, שלומי נעצר על ידי המשטרה כאשר אקדח 3 מצוי בחזקתו. לפי הנטען בכתב האישום, למחרת, סטיב התקשר אל העורר 2 ואל אבי, ועדכן אותם כי שלומי נעצר - ובעקבות זאת התקיימה פגישה בין סטיב, העוררים 1-2 ואבי באשקלון. למחרת הפגישה, העורר 2 שוחח עם סטיב והבטיח לו שישוחח עם העורר 1 ויפעל להעמדת ייצוג משפטי לשלומי. לפי הנטען, בתאריך 18.08.2015, סטיב שוחח עם אבי, וביקש ממנו למסור לעורר 1 את תודתו בגין הסדרת הייצוג כאמור לשלומי.

בגין המעשים המתוארים באישום זה, יוחסו לכל העוררים עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין) ועבירות בנשק (לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין).

8. על פי עובדות האישום השלישי, אשר אף הוא מתייחס לעוררים 1-2 ולאבי בלבד - בתאריך 24.08.2015 נערכה בבית קפה בעיר אשקלון (להלן: בית הקפה) פגישה בין העוררים 1-2 ואבי לבין שניר ואזנה וחסד אדרי, המשתייכים לקבוצה האשדודית (להלן בהתאמה: שניר ו-חסד). על פי המתואר, בפגישה זו העורר 1 הציע לשניר ולחסד לפגוע במי מהנמנים על קבוצה הגרוזינית באמצעות מטען חבלה, ואף ניסה לשדל, כך נטען, את שניר בכך שהבטיח לו כי בתמורה, הוא יסייע לו בהמשך, ויביא לרציחתו של יוסי. בהמשך לאמור, בתאריך 31.08.2015, שניר, העורר 2, אבי ומורן גוביר (להלן: מורן) - נפגשו בבית הקפה, ובמהלך מפגש זה העורר 2 ואבי מסרו כי הם ידאגו לדירה ולרכב עבור שניר ומורן לצורך מימוש התכנית, והורו להם להגיע למחרת היום אל העורר 2 כדי לקבל כסף והנחיות.

בתאריך 02.09.2015, אבי פגש את שניר ומורן, מסר להם סך של 1,400 ש"ח, עדכן כי ברשותו חלקים לצורך הרכבת מטען החבלה, ושאל אותם אם יש באפשרותם לדאוג להרכבתו של המטען. למחרת, עורר 2 פגש את שניר בבית הקפה, מסר לו סכום כסף נוסף בסך 1,200 ש"ח, וביקש ממנו להשיג שלט שיפעיל את המטען. בתאריך 13.09.2015 שניר ומורן נפגשו עם עורר 2 ואבי, ובתגובה לדבריו של שניר כי הוא מחכה זמן רב לקבלת מטען החבלה, עורר 2 השיב כי הוא ידאג לספק לו 2 מטענים ולא מטען אחד בלבד. בסופו של יום, הקשר המתואר באישום זה לא יצא אל הפועל.

בגין מעשים אלו, הואשם העורר 1 בעבירה של ניסיון לשידול לרצח (לפי סעיף 300(א)(2) יחד עם סעיף 33(2) לחוק העונשין); ואילו העורר 2 הואשם בעבירת קשירת קשר לביצוע פשע (לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין).

רקע והליכים קודמים

9. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד העוררים לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, המשיבה הגישה בקשה למעצרים של העוררים עד לתום ההליכים המתנהלים נגדם. בבקשה נטען כי נגד העוררים קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות להם. כמו כן נטען כי קיימת בעינינו של העוררים עילת מעצר המלמדת על מסוכנות, נוכח

התמונה המצטיירת מכתב האישום ומחומר הראיות, בדבר התנהלות עבריינית מאורגנת ואלימה כחלק מדפוס פעולה קבוע - וכי מסוכנות זו מתעצמת נוכח עברם הפלילי המכביד של העוררים. כן נטען כי קיים יסוד סביר לחשש כי שחרורם של העוררים יביא לשיבוש מהלכי משפט, להשפעה על עדים או להתחמקות מהליכי שפיטה. אשר על כן, המשיבה סברה כי לא ניתן להסתפק בחלופת מעצר כלשהי וכי לא ניתן לתת אמון בעוררים.

10. בתאריך 10.5.2016, בית המשפט המחוזי הנכבד (כב' השופט נ' אבו טהה) הורה על מעצרם של העוררים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. במסגרת החלטה זו נקבע, כי קיימות ראיות לכאורה בדבר מעורבותם של העוררים 2-1 בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, ועבירות בנשק כמוחס להם באישום הראשון, ובעבירות קשירת קשר לביצוע פשע, מתן אמצעים לביצוע פשע ועבירות נשק שבאישום השני.

אשר לעבירת ניסיון הרצח שבאישום הראשון נקבע, כי הגם שיש תשתית ראשונית של ראיות לכאורה - עוצמתה נמוכה.

אשר לעבירות הניסיון לשידול (נגד עורר 1) וקשירת קשר לפשע (נגד עורר 2) שבאישום השלישי - נקבע כי עוצמת הראיות הלכאוריות הינה נמוכה.

נוכח האמור, בשים לב לעבירות הנשק וקשירת הקשר לפשע, ולנוכח עברם הפלילי המכביד של שלושת העוררים ולאור נסיבות הביצוע הנטען של עבירות אלה - המוכח לכאורה, בית המשפט המחוזי הנכבד קבע, כדלקמן:

"... אין מקום לבחון חלופות מעצר קונקרטיות בעניינם של המשיבים [העוררים כאן - ח"מ] בשים לב למסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיבים לשלום הציבור ובטחונו".

11. לשם השלמת התמונה יצוין כי בתאריך 20.07.2016 ניתנה החלטה נפרדת בעניינו של אבי, הנאשם הנוסף בתיק זה, בה הורה כב' השופט נ' אבו טהה על מעצרו עד לתום ההליכים באיזוק אלקטרוני. ערר המדינה על החלטה זו - התקבל, והוחלט כי אבי ישהה במעצר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים המתנהלים נגדו (ראו: בש"פ 5732/16, החלטה מתאריך 17.08.2016 מפי חברי, השופט י' עמית).

12. שלושת העוררים עררו על החלטת המעצר שניתנה בעניינם לבית משפט זה, ובתאריך 22.06.2016 קיבל חברי, השופט ס' ג'ובראן את הערר בחלקו, בקובעו, בין השאר, כדלקמן:

"מצאתי כי אין מקום להתערבות בקביעותיו של בית המשפט המחוזי בכל הנוגע לתשתית הראייתית הלכאורית נגד עוררים 1 ו-3. בעניינו של עורר 2, מצאתי כי קיימת חולשה ראייתית ביחס לעבירות הנוגעות לאקדח 2 באישום הראשון, ומנגד כי קיימות ראיות לכאורה בעוצמה מספקת נגדו ביחס לאקדח 3 באישום השני [...] הדיון יושב לבית המשפט המחוזי, כדי שיבחן את החלופות הקונקרטיות למעצר מאחורי סורג ובריח. יודגש, כי לבית המשפט המחוזי שיקול דעת מלא להחליט האם ניתן לשחרר את המשיבים לחלופות המוצעות, ואילו תנאים יידרשו לשם כך - כאשר, כאמור, אינני

מביע כל עמדה בעניין זה. העוררים יוותרו במעצר עד להחלטה אחרת של בית המשפט המחוזי" (שם, בפיסקאות 30 ו-36 להחלטה).

13. נוכח האמור לעיל, הדיון הושב איפוא לבית המשפט המחוזי הנכבד, ובתאריך 30.06.2016 הורה כב' השופט נ' אבו טהה על קבלת תסקירי מעצר בעניינם של העוררים, וכן הורה לבדוק אפשרות של מעצר בתנאי איזוק אלקטרוני.

14. בתאריך 27.07.2016 בית המשפט המחוזי הנכבד (כב' הנשיא - י' אלון) בחן את האפשרות לשחרורם של כל אחד מן העוררים לחלופת מעצר, ופסק כדלקמן:

(א) אשר לעורר 1 (שלום דומראני), בית המשפט המחוזי הנכבד ציין כי מעורבותו הפלילית החלה בהיותו בן שמונה עשרה וחצי - עת נדון לשלוש שנות מאסר לריצוי בפועל בגין ביצוע שוד מזוין. כן צוין, כי בהמשך דרכו, העורר 1 ריצה עשרה מאסרים נוספים - חלקם ממושכים - בגין עבירות אלימות, איומים, סחר בסמים, עבירות רכוש ועוד. עוד צוין, כי מתסקיר המעצר עולה כי העורר 1 מצוי בקשרים עם גורמים פליליים, וכי שירות המבחן התרשם מהפער הקיים בין האופן בו העורר 1 מציג ותופס את עצמו לבין המיוחס לו בכתב האישום ועברו הפלילי - פער אשר מקשה על שירות המבחן להעריך את רמת הסיכון הנשקפת הימנו ואת יכולתו לעמוד בגבולות שיוצבו לו. לבסוף, בית המשפט המחוזי הנכבד ציין כי שירות המבחן לא המליץ על שחרורו של העורר 1 לחלופת מעצר נוכח התרשמותו מאי יכולתם של הערבים המוצעים "להציב לו גבול ברור, מוחשי וסמכותי להתנהגותו במחיצתם ותחת השגחתם", וזאת גם אם השחרור לחלופת מעצר ילווה בפיקוח אלקטרוני.

(ב) אשר לעורר 2 (שלמה בסה), בית המשפט המחוזי הנכבד ציין כי בעברו הרשעה בעבירות של סחיטה באיומים, החזקת מקום הימורים, מתן שוחד וקשירת קשר לפשע - בגין ריצה עונש מאסר בפועל בן 33 חודשים (גזר דין ממרץ 2008). כן צוין, כי בגזר דין מיוני 2004, העורר 2 נדון ל-30 חודשי מאסר בגין עבירות נשיאת נשק, קשירת קשר לביצוע פשע, גניבה ועוד, וכי קדמו לכך הרשעות נוספות (גזר דין מ-2001 ומ-2002) בהן הוטלו עליו עונשי מאסר על תנאי. בהמשך בית המשפט המחוזי הנכבד ציין כי שירות המבחן התרשם כי:

"לאור עברו הפלילי ומעורבותו העמוקה עם דמויות שליליות בעברו אנו סבורים כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק[...] לאור רמת הסיכון המתואר ולאור הפערים הרבים הקיימים בתיאורו את מהלך חייו - לא ניתן לשלול סיכון בשחרורו לחלופות המוצעות, גם אם השחרור ילווה באיזוק אלקטרוני"

(ג) אשר לעורר 3 (רועי בונקר), בית המשפט המחוזי הנכבד ציין כי בדצמבר 2006 נגזר דינו ל-12 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו בעבירות נשק. עוד צוין, כי בנובמבר 2008 נגזר דינו לעונש מאסר בן שש שנים וארבעה חודשים בגין הרשעתו בעבירות נשק וגרימת חבלה בנסיבות מחמירות, לאחר שירה בנשקו לעבר מכונית נוסעת תוך פגיעה בנוסעים. בהמשך, בית המשפט המחוזי הנכבד ציין כי שירות המבחן התרשם כי:

"לנוכח מאפייני אישיותו והתנהלותו, עברו הפלילי ומעצרו בשנית בפרק זמן קצר ביותר, ולאור רמת הסיכון שבהתנהגותו כאמור, ולמרות התרשמותנו מהערבים כאנשים המנהלים אורח חיים נורמטיבי ותקין - לא ניתן לשלול קיומה של רמת סיכון להישנות מעורבותו בפלילים במסגרת שהייתו בחלופות המוצעות - גם אם השחרור ילווה באיזוק אלקטרוני".

15. נוכח כל האמור לעיל - בית המשפט המחוזי הנכבד הורה על מעצרו של העוררים עד לתום ההליכים נגדם, בקובעו כדלקמן:

"בהינתן המסוכנות הקשה הנודעת לעבירות הנשק והאחרות המוכחות לכאורה, בהינתן עברם בפלילים הקשה והמכביד מאוד של שלושת המשיבים [העוררים כאן -ח"מ], בהינתן טיב החלופות שהוצעו ובהינתן המשקל הרב שאני מייחס לתסקירי המעצר - מסקנתי הינה כי חלופות המעצר שהוצעו לא יסכנו בנסיבות המשיבים דנן [העוררים כאן -ח"מ] להשגת תכלית המעצר (שם, בפיסקה 7).

5129371

החלטה זו היא מושא הערר שבפני.

נימוקי הערר

16. לטענת העוררים, בית המשפט המחוזי הנכבד נתן משקל רב מדי לעברם הפלילי ולמסוכנות הנשקפת מהם, בשים לב לעבירות הנשק המיוחסות להם, וזאת על אף החלטתו של כב' השופט ס' ג'ובראן, אשר קבע, לשיטתם, כי בנסיבות המקרה המסוכנות הנשקפת מהעוררים, אינה "כה מובהקת, עד אשר לא תיתכן כלל חלופת מעצר אשר תאיין את מסוכנותם". עוד נטען, בהקשר זה, כי מאסרו האחרון של העורר 1 הינו מלפני 5 שנים, וכי מאז לא הורשע, ועל כן לא ניתן להצביע, לשיטתם, על "מסוכנות שהסלימה" כפי שנכתב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד.

העוררים טוענים עוד, כי בית המשפט המחוזי הנכבד שגה עת דחה את בקשת הסנגורים להתרשם מהמפקחים המוצעים באופן ישיר.

17. העוררים טוענים בנוסף, כי בית המשפט המחוזי הנכבד שגה עת נתן משקל רב מדי לתסקירי המבחן שהוגשו בעניינם, אך מאידך לא התייחס לכך שאין מדובר, לגישתם, בתסקיר "שלילי נחרץ", כי אם בתסקיר שאינו בא בהמלצה לשחרור לחלופת מעצר.

18. העוררים מלינים על שגגות נוספות שנפלו, לשיטתם, בתסקירי המבחן שהוגשו בענייניו, על פי המפורט להלן:

אשר לעורר 1, נטען, בין היתר, כי שירות המבחן שגה משלא העריך כלל את רמת הסיכון הנשקפת הימנו, וכן שגה בבחינת הקריטריונים הרלבנטיים לפעולת הפיקוח ולא התייחס באופן פרטני לגבי יכולת הפיקוח של כל אחד מן המפקחים. עוד נטען בהקשר זה, כי שירות המבחן לא נתן את המשקל הראוי לכך שהעורר 1 היה נתון בעבר בתנאים מגבילים, תחת אותם מפקחים – ולא הפר את תנאי מעצרו. לבסוף נטען, כי שירות המבחן שגה משלא בחן חלופה הכוללת הן פיקוח אנושי, והן פיקוח אלקטרוני.

אשר לעורר 2, נטען, בין היתר, כי שירות המבחן שגה כאשר התייחס בתסקיר לעבירה של: "ניסיון שידול לרצח", מקום שעבירה זו כלל איננה מיוחסת לו. זאת מאחר, שלגישתו, מדובר בטעות עובדתית שיש בה כדי להשליך על קביעת המסוכנות בעניינו. עוד נטען, כי שירות המבחן לא נתן את המשקל הראוי לכך שעברו הפלילי של העורר, בגינו ריצה מאסרים בפועל, הינו ישן. כן נטען, כי שירות המבחן שגה משהתייחס לכלל המפקחים כמקשה אחת, ולא בחן את יכולת הפיקוח של כל מפקח באופן פרטני, ודחה באופן כללי את האפשרות של מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני.

אשר לעורר 3, נטען, בין היתר, כי שירות המבחן שגה משלא בא בהמלצה לשחררו לחלופת מעצר, בשים לב לקביעותיו של בית המשפט המחוזי הנכבד באשר למעורבותו המצומצמת, באופן יחסי, בעבירות מושא כתב האישום. עוד נטען, כי הקריטריונים שנבחנו על-ידי שירות המבחן, וביניהם, הצורך כי המפקחים יהוו דמויות "מחנכות" – אינם רלבנטיים לשאלת הפיקוח. לבסוף נטען, כי חלקו של העורר 3 בפרשה, פחות יותר, לשיטתו, משל אבי, אשר נעצר בפיקוח אלקטרוני על ידי בית המשפט המחוזי הנכבד (כפי שצוין כבר בפסקה 11 שלעיל, ערר המדינה בעניין זה –התקבל בינתיים והוחלט כי אבי ישהה במעצר מאחורי סורג וברח עד תום ההליכים המתנהלים נגדו).

התפתחות רלבנטית נוספת

19. ביני לביני, לבקשת המדינה, ובהסכמת באי-כוח העוררים, הוארך מעצרו של העוררים החל מתאריך 29.7.2016, בתשעים ימים או עד למתן פסק דין בעניינם ב-תפ"ח 62908-10-15 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע (החלטה ב-בש"פ 5793/16 מתאריך 28.07.2016 מפי חברתי השופטת ד' ברק-ארז). בהקשר זה הסכימו הצדדים כי בנסיבות העניין יישמרו להם כל זכויותיהם וטענותיהם, והעוררים אף הצהירו שיתמידו בערר שלפני.

הדיון בערר

20. בדיון שנערך בפני בתאריך 14.08.2016 באי-כוח העוררים חזרו על טענותיהם בערר, תוך שהם מדגישים שעל אף שמדובר בעבירות נשק – המסוכנות הנשקפת מן העוררים, אינה כה מובהקת, לגישתם, ברמה המצדיקה את מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. העוררים שבו והדגישו בהקשר זה, כי החלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד, איננה עולה בקנה אחד ואף סותרת, לשיטתם, את החלטתו של השופט ס' גובראן בעניינם. כן נטען, כי שירות המבחן שגה משלא בחן בעניינם של העוררים את החלופה של מעצר בתנאי איזוק אלקטרוני באופן מפורט. בנוסף, צוין כי בנו של העורר 1 עתיד להתחתן בקרוב, וכי העורר 1 מעוניין להשתתף בשמחה שלא כעציר.

21. בא-כוח המדינה טען מנגד כי אין לקבל את הערר. לגישתו, מסוכנותם של העוררים היא כה רבה, בשים לב לעבירות המיוחסות להם ולעברם הפלילי המכביד, עד כי לא ניתן לאיין אותה באמצעות חלופת מעצר. מעבר לכך לטענת בא-כוח המשיבה – לא נפל כל פגם בהחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד, נוכח שיקול הדעת שהותיר לו השופט ס' ג'ובראן בהחלטתו, באשר לשאלה האם ניתן לשחרר את העוררים לחלופה כלשהי.

אשר לעורר 1 – נטען כי על אף חולשה ראייתית מסויימת באשר לעבירות הניסיון והשידול לרצח, מסוכנותו הרבה נלמדת מעבירות הנשק המיוחסות לו בתיק זה, ומעברו הפלילי המכביד. עוד נטען, כי אין להקיש מכך שהעורר 1 היה משוחרר בעבר בתנאים מגבילים ולא הפר אותם – לענייננו. זאת, שכן כאשר בעבירות נשק עסקין, נדרשות נסיבות מיוחדות, כדי לשחרר ולולמעצר בתנאי איזוק אלקטרוני, ונסיבות אלו, כך נטען, אינן מתקיימות במקרה דנן.

אשר לעורר 2 – נטען כי מסוכנותו נלמדת מעברו הפלילי המכביד האוחז במגוון רחב של עבירות, וביניהן: עבירות נשק, עבירות רכוש, עבירות אלימות ועוד, בגין ריצה שני עונשי מאסר. עוד נטען, כי גם שירות המבחן התרשם כי נשקפת מן העורר 2 רמת סיכון גבוהה להישנות עבירות נוספות בעתיד, וכי לא ניתן לשלול סיכון בשחרורו לחלופות המעצר שהוצעו, גם אם השחרור ילווה באיזוק אלקטרוני.

אשר לעורר 3 – נטען כי חצי שנה לאחר שחרורו ממאסר בן שש שנים וארבעה חודשים בגין הרשעתו בעבירות נשק וגרימת חבלה בנסיבות מחמירות – הוא ביצע את העבירות בתיק זה, דבר המעיד על המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו.

דיון והכרעה

22. לאחר העיון בערר ובחומר שצורף אליו ושמיעת טענות באי-כוח הצדדים – הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות, תוך שמירת זכויותיהם של העוררים על-פי חוק המעצרים – אם המשפט בעניינם יתמשך זמן רב מאז תחילתו למעשה, כאמור בפסקה 28 שלהלן. עתה יובאו בקצרה טעמי לקביעתי זו.

23. החלטה על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים המתנהלים נגדו תלויה, כידוע, בקיומם של מספר תנאים מצטברים:

ראשית, יש לבחון את קיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתו הנטענת של העורר.

שנית, יש לבחון האם, בנסיבות העניין, קמה עילת מעצר.

שלישית, ככל שהתשובה לשתי השאלות הראשונות היא חיובית – על בית המשפט לבחון האם לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה שפגיעתה בחירות הנאשם היא פחותה, כאשר במסגרת זו ניתן לבדוק גם את האפשרות להורות על מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני (ראו: סעיפים 22-21, ו-22א-22ג לחוק המעצרים); בש"פ 2191/15 מדינת

ישראל נ' שראפי (08.04.2015); בש"פ 2819/15 פלוני נ' מדינת ישראל (17.05.2015); בש"פ 3545/15 מדינת ישראל נ' חיים (08.06.2015); בש"פ 8155/15 קלר נ' מדינת ישראל (09.12.2015); בש"פ 4256/16 חסין נ' מדינת ישראל (20.7.2016).

24. בענייננו, על אף טענות שהתקבלו באשר לחולשה ראייתית מסוימת לעבירות הניסיון לרצח ולניסיון השידול לרצח שמיוחסות לעורר 1, ולעבירת ניסיון לרצח שמוחסת לעורר 2 – אין למעשה מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה בעוצמות שונות לגבי הנטען כנגדם, והעוררים אף מסכימים לקיומה של עילת מעצר. הויכוח נטוש איפוא סביב השאלה האם ניתן לאיין או להפיג את מסוכנותם של העוררים באמצעי שפגיעתו פחותה ממעצר מאחורי סורג ובריח.

25. בנסיבות המקרה שלפני, שוכנעתי כי מסוכנותם של העוררים 1-2, כפי שהיא משתקפת מכתב האישום שמייחס להם עבירות נשק (וברקע עבירות נוספות) ומעברם הפלילי המכביד – הינה גבוהה, כך שאין, בעת הזו, חלופת מעצר, שיכולה להפיג אותה ואף מעצר בתנאי איזוק אלקטרוני לא יוכל לסכון. באשר לעורר 3, הנני מסכים עם קביעתו של חברי, השופט ס' ג'ובראן כי מסוכנותו מובהקת – נוכח הרשעתו בעבירות נשק וגרימת חבלה בנסיבות מחמירות, לאחר שירה בנשקו לעבר מכונית נוסעת תוך פגיעה בנוסעים. בהקשר זה, רק לאחרונה קבע חברי, השופט מ' מזוז, ב-בבש"פ 5419/16 מדינת ישראל נ' פלוני (07.07.2016) כדלקמן:

"... עבירות נשק מקימות עילת מעצר סטטוטורית מכוח חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים בהיותן נמנות על עבירות הביטחון המנויות בסעיף 35(ב) לחוק זה. אין גם צורך להדגיש את המסוכנות הנובעת מעבירות נשק, העלול לשמש לפעילות עבריינית, כמו גם לפעילות של טרור, שעל כן נקודת המוצא היא שעבירות נשק מצדיקות בדרך כלל מעצר מאחורי סורג ובריח (בש"פ 3265/16 בדיר נ' מדינת ישראל (5.5.2016); בש"פ 5518/13 אבו עראר נ' מדינת ישראל (12.8.2013)). עם זאת, אין באמור כדי לשלול את חובתו של בית המשפט לבחון אם 'לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שחרור בערובה' (סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים), שכן עבירות אלה מכילות מנעד רחב של חומרה, ויש לבחון כל מקרה לנסיבותיו" (ראו גם: בש"פ 2083/09 מולנר נ' מדינת ישראל (19.03.2009); בש"פ 2290/09 טיירי נ' מדינת ישראל (07.04.2009)).

לכך יש להוסיף, כיבהתאם להוראת סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים ולהפניותיו – האשמה בעבירות של החזקת נשק איננה מצדיקה ככלל, בהיעדר טעמים מיוחדים שיירשמו, הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה או לנסיבות המיוחדות של הנאשם – מעצר בתנאי איזוק אלקטרוני.

26. בענייננו, העוררים לא הרימו את הנטל המוטל עליהם להראות כי עניינם נמנה על המקרים החריגים המצדיקים שחרור לחלופת מעצר בעבירות נשק, ואף לא קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות מעצר בפיקוח אלקטרוני, ודברים אלו נכונים ביתר שאת מקום בו שירות המבחן לא בא בהמלצה על שחרורם של העוררים. יפים לעניין זה הדברים שצינתי ב- בש"פ 4794/12 מדינת ישראל נ' פלוני (25.06.2016):

"הגם שבית המשפט איננו מחויב באימוץ המלצותיו של שירות המבחן, הרי שסטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן תיעשה באופן חריג, ומקום בו קיימים לכך טעמים כבדי משקל".

27. זאת ועוד: לא מצאתי ממש בטענה לפיה החלטתו של בית המשפט המחוזי, מושא ערר זה, סותרת את החלטתו של בית משפט זה (כב' השופט ס' ג'ובראן). מפאת חשיבות הדברים, אביא שוב את לשון ההחלטה, אשר קבעה כדלקמן:

" אין בדבריי אלו משום קביעה בדבר עוצמת מסוכנותם של העוררים והמידה בה חלופה קונקרטית עשויה להפיג אותה. סוגיה זו תוכרע על ידי בית המשפט המחוזי, לאחר בחינת החלופות הקונקרטיות ובהתאם להתרשמותו מהן. יודגש, כי לבית המשפט המחוזי שיקול דעת מלא להחליט האם ניתן לשחרר את המשיבים לחלופות המוצעות, ואילו תנאים יידרשו לשם כך – כאשר, כאמור, אינני מביע כל עמדה בעניין זה" (ההדגשות שלי – ח"מ).

קריאה של ההחלטה הנ"ל מעלה כי כל שנתבקש מבית המשפט המחוזי היה לבחון את האפשרות לשחרר את העוררים לחלופת מעצר, וזאת מבלי שנקבעו מסמרות בדבר, ותוך הותרת שיקול הדעת הבלעדי בעניין לבית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי הנכבד בחן את האפשרות לשחרר את העוררים לחלופת מעצר, והגיע למסקנה כי בשים לב לעבירות המיוחסות להם, לעברם הפלילי המכביד, ולתסקירי מבחן שאינם חיוביים שהוגשו בעניינם של העוררים – אין מקום, בעת הזו, להורות על שחרורם לחלופת מעצר, ולא מצאתי מקום להתערב בהחלטה זו.

28. סוף דבר: אין המקרה הנדון נמנה על המקרים החריגים המצדיקים שחרור לחלופת מעצר בעבירות נשק, ואף לא מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות מעצר בפיקוח אלקטרוני, במובן הוראת סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים. ואולם, העוררים נעצרו בתאריך 06.10.2015, ושוהים במעצר עד תום ההליכים החל מתאריך 10.05.2016. לפיכך, במידה ולא ישתנו הנסיבות קודם לכן – סוגיית המעצר ותנאיו תוכל להיבחן בשנית אם המשפט בעניינם יתמשך זמן רב מאז תחילתו למעשה.

29. בשולי הדברים אדגיש, ואינני קובע מסמרות בעניין, כי נוכח חתונת בנו של העורר 1 שעתידיה להתקיים בקרוב – פתוחה בפניו הדרך להגיש עתירת עציר לצורך יציאה לאירוע.

30. נוכח כל האמור לעיל – הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ח באב התשע"ו (22.08.2016).

ש ו פ ט